

මහාජනක ජාතකය

සර්වඥ රාජෝත්තමයන් වහන්සේ ජේතවනරාමයේ වැඩ වාසය කරන සේක. නෛෂ්ක්‍රමය පාරමිතාව අරභයා මේ ජාතකය වදාල සේක.

නිදන කථාව - බුදුරජාණන් වහන්සේ මහාභිනික්මන් කළ නියාව ගැන දිනක් දම්සභා මණ්ඩපයේ භික්ෂුන් අතර උපන් කථාවක් අරභයා මහණෙනි, මේ ජාතියෙහි මෙය පුදුමයක් නොවේ. පෙර නමුහු කළ නුවණැති සමයෙහි පවා රාජ්‍ය හැර මහාභිනික්මන් කළේ වේදැයි ඉකුත් වන වදාල සේක.

ආරාධනය - භික්ෂුන් වහන්සේ

යටගිය දවස මියුලු රාජ්‍ය කළ මහාජනක නම් රජුරුකෙනෙකුන්ට අරිටුජනකය පොලෝජනකය යයි දරුවන් දෙදෙනෙක් වූහ. කල්යාණමේදී අරිටුජනක කුමාරුවන්ට යුවරජු තනතුරද පොලෝජනක කුමාරුවන්ට සෙනෙවිරත් තනතුර දී මහාජනක රජුරුවෝ මියපරලොව ගියහ. එවිට අරිටුජනක යුවරජුරුවෝ රාජ්‍යයට පැමිණ සෙනෙවිරත්දුරයෙහි සිටි මල් රාජ කුමාරුවන්ට යුවරජු තනතුර දී දැහැමෙන් රාජ්‍ය කරන සමයෙහි එක් අමාත්‍යයෙක් අරිටුජනක රජුරුවන්ට කියන්නේ ස්වාමීනී, ඔබගේ රාජ්‍යය යුවරජුරුවන් වහන්සේ පැහැර ගැනීමට උත්සාහ කරනිසි කියා මුසා කිය බිදපිය. රජුරුවෝ මු නැවත නැවතත් කියන්නේ සැබවයි සිතා මල් රජුරුවන් දඟගෙයි ලැවූහ.

යුව රජුරුවෝ එහි බොහෝ පීඩා විඳිමින් සිටිනවාහු මාගේ බැණන් කෙරෙහි වරදක් නොසිතූ මට මෙවැනි දුකක් විඳීමට සිදු විය. මම ඔහු කෙරෙහි තිදොරින්ම වරදක් නොකෙළෙමි. ඒ මේ සත්‍ය බලයෙන් මේ මා බැඳී දම්වැල් පිපිරී සේවායි සත්‍ය ක්‍රියා කරන්නාම ඒ පිපිරින. එතනින් පලා ගිය යුවරජුරුවෝ පිරිසර ගමක ඉද ඒ ගම මිනිසුන්ගේ සිත් ගෙන වාසය කරන්නේ ඒ බව දැනගත් රජුරුවෝ ඔහු කැටුව ඒමට පිරිස යැවූහ. එවිට ගම්වාසිහු එක්ව ඊට විරුද්ධව නැගී සිට අවට ගම්වල මිනිසුන් හා ගොස් මිනිසුන් හා ගොස් මියුළු නුවර වට කොට ගත්හ. මියුළු නුවරින් සිව්ගත සෙනෙවිරත් යුත් අමාත්‍යයෙක් පැමිණ යුව රජුරුවන්ට එක් වූහ. යුව රජුරුවෝ රජුරුවන්ට කියා යවන්නාහු සමඟ මම සතුරු කමක් නැතිව සිටියදීත් මට සතුරුකම් කළ සේක. එහෙයින් මමත් දැන් සතුරු වීමි. එබැවින් මා සමඟ යුද්ධ හෝ කරව, රාජ්‍ය හෝ දුන මැනවයි කියා යැවූහ. අරිටුජනක රජුරුවෝ එපවත් අසා කෝපයට පත්ව යුධ කරවයි කියා යවා සේනාව සමෘද්ධ කොට තබා දරුගැබින් සිටි තම අග්‍රමෙහෙසිකාව ලඟට කැඳවා කියන්නාහු යුද්ධයෙන් පැරදුනහොත් තෙපි ගර්භය ඉඳුරා රැකගෙන දන්නා තැනකට පලා යවයි කියා විධානය කොට ගොස් යුද්ධ කොට තබා මල් පොලෝ ජනක රජුරුවන් අතින් මරණයට පත්වූහ. එවිට අරිටුජනක රජුරුවන්ගේ උචමනා මුතු මැණික් ආදිය පැසක ලා ගෙන ඊ පිට කුණුරොඩු අසුරාගෙන කිලිටි වතක් ඇඳ ගෙන උතුරු වාසලින් පිටත්ව නම් පමණක් අසා ඇති කාලවම්පා නුවරට යෙමියි සිතා නික්මුණාහ. බඩ පිළිසිඳී දරු ගර්භය නම් අප මහා බෝධිසත්වයෝය. මෙසේ ගමන් පීඩාවට පැමිණි සිටි බිසව දුටු සක්දෙව් රජ මහජවෙසකින් රථයක් අරගෙන අවුත් නාගවම්පා නම් නුවරට යන්නේ ඇත්දැයි කියා බිසවුන් කරා රථය ලං කළේය. බිසව නොකැමෙන්තෙත් ස්වාමීනී, මම දරුගර්භයක් ඇත්තෙකමි. මේ පැස පමණක් රථයෙහි තබා මම පයින් එන්නෙමි කිය. එවිට ශක්‍රයෝ කියන්නාහු මා හා සමාන රථ පදවන්නෙක් මේ දඹදිව නැත. නොබියව නැගෙවයි නංවාගෙන පෙරවරු තිස්සොදුනක් ගොසින් බිසවට පලා බත් මුලක් දී රථයෙහිම සැතපෙන්නට සලස්වා පස්වරු අතින් තිස් සොදුන ගෙවා කාලවම්පා නුවරට වත්හ. බිසව පිබිද තිස් පැයකින් සැට යොදුනක් ගෙවීම තැන පුදුමයට පත්ව ළඟ මහකින් ගෙනාමියි ශක්‍රයාගේ බස් අසා සතුටුවූවාය. බිසව නුවර ශාලාවක නැවැත්වූ ශක්‍රයා දෙව්ලොව ගියහ. එනුවර ප්‍රසිද්ධ බ්‍රාහ්මණයෙක් පන්සියයක් තම ශිෂ්‍ය මානවකයන් පිරවරා ජලස්නානය පිණිස ශාලාව අසලින් යන්නේ බිසව දැක කුසහොත් බෝසතුන්ගේ ආනුභාවයෙන් නැගෙණිය යන සඳාවක් ඇතිවී ඉතා ප්‍රසන්නව පිරිස මඟ නවතා කුමු ශාලාවට පැමිණ සියළු තොරතුරු විමසා බිසවත් දරු ගර්භයත් රකිමියි සිතා ඇ කැටුව ගොස් තම සොයුරියක් බව අඟවා තම බැමිණිය ලවා සියළු උවැරන් කරවූහ. මේ නියායෙන් කල් යවන අවස්ථාවේ උපන් බෝසත් කුමරුට "මහජනක"යයි තම මුත්තනුවන්ගේ නමම තැබූහ. කුඩා කුමරුවා බොහෝ කුමාරවරුන් එක්ක කෙළිනා ගමනේ දබරයක් වූ විට පියා නැති පුතා යයි අත් කුමාරවරු මහජනක කුමාරයට කවටකම් කරන්නාහ. බෝධිසත්වයෝ මැණියන් කරා ගොස් එපවත් කියා බොහෝ ඇවටිලි කොට තම පියා ගැන අසා ගත නොහී එක් දිනක් කිරි බොන පරිද්දෙන් තනය කටේ දමාගෙන මගේ පියා කවුදැයි සත්‍ය වශයෙන් දන්වන තුරු තනය නොහරිමියි තදින් විකා ගත්හ. එවිට බිසව වේදනාව ඉවසා ගත නොහී ආදී වූ දෙය තත්වු පරිද්දෙන් කීවාය. බෝධිසත්වයෝ එබස් අසා රාජ ධෛර්යයෙන් නිහඬව ඉතා උනන්දුවෙන් උගතමනා ශිල්ප ශාස්ත්‍රය ඉගෙන සොළොස් හැවිරිදි වූ කළ මැණියන් ලඟ තිබූ මුතු මැණික් වලින් භාගයක් ඉල්වාගෙන සම්පත් ලබනු සඳහා වෙළඳුන් සත් සියයක් හා කැටුව නැවත නැගී යාත්‍රාවට නික්මුණාහ. එදවසම පොලෝ ජනක රජුරුවෝත් ගිලන් බවට පැමිණියහ. මහා ජනක කුමාරයන් නැගී නැව සැඩ පවත් වේගයෙන් සත් දවසින් සත් සියයක් යොදුන් දිව මුහුදු මධ්‍යයෙහි නැව නසින්නට වත් අවස්ථාවේ මස් කැස්බෝ නැවටම කොට ගත්හ. එවිට බෝධිසත්වයෝ ගිනෙල් සහ හකුරු බඩපුරා කා පිළි සඟලක් තෙලින් තෙමා තර කොට ඇඳ ගිනෙල් මුළු ශරීරයෙහි ගල්වා කුඹ අගට නැගී මියුළු නුවර දිසාව බලා ඉස්බක් දුර පැන්නාහ. එදවසම පොලෝජනක

රජ්ජුරුවෝ පරලොව ගියාහ. බෝධිසත්වයන් දින හතක් මුහුදෙහි පීනා හත්වන දින අහස මැද සම්පූර්ණ චන්ද්‍රයා දැක අටසිල් සමාදන්ව පීනන අවස්ථාවට මහ මුහුද රැකවලෙහි යෙදුණ මණිමේඛලා නම් දෙවිදුව මහා බෝසතුන් කරා ගොස් වීයඹ ගැන ඉතා ප්‍රසංසා කොට පුතකු මෙන් දැනින් වඩා තුරුළු කොට ගෙන මියුළු නුවර මඟුල් සල්වට මත්තේ වැදහොව දේවතාවන්ගේ ආරක්ෂාව සලස්වා තමාගේ විමානයට ගියාය. පොලෝ ජනක රජ්ජුරුවන් ස්වර්ගස්ථවන අවස්ථාවේ ඇමතියෝ ගොස් දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේගේ සිවලි නම් දියණියන් හැර අන් රාජ කුමාරයෙක් නැත. එබැවින් නුඹ වහන්සේගේ අයාමෙන් රාජ්‍යය කවුරුන්ට සලසමෝදැයි විචාළහ. එවිට රජ්ජුරුවෝ

1. සිවලියගේ සිත්ගත් කොනෙකුට හෝ
2. සිව්දස්සානේ ඉස්දොරපාමුල දැනගත් කෙනෙකුට හෝ
3. දායක් දෙනා අදින මාගේ දුන්න ඇදපු කෙනෙකුට හෝ
4. සොළොස්මහා නිධානය තිබූ තැන් දැන ගන්නා කෙනෙකුට හෝ රාජ්‍යය දෙවයි කීහ.

එවිට අමාත්‍යයෝ සොළොස්මහා නිධාන හඳුනා ගැනීමට සඳැ ඇද්දැයි විචාළහ. එවිට රජ්ජුරුවෝ ඒ නිධානය සඟවා කියන්නාහු

1. ඉර නැගෙන තැනය
2. ඉර බසින තැන්ය
3. ඇතුළය
4. පිටත
5. මධ්‍යයෙහිය
6. නැගෙන තැනය
7. බස්නා තැන්ය

8-11 සල්ගස් අතරේ සතරේක

12. අවටින් යොත්තත් මධ්‍යයෙහි එකෙක
13. දළ ගෙහිය
14. වළගෙහිය
15. කෙබුකෙහි එකෙක

16. සල්ගස් අග එකෙකැයි මෙසේ සොළොස් නිධා පෙන්වාදී ස්වර්ගස්ථ වූහ.

රජ්ජුරුවන්ගේ ආදාහන කෘතියෙන් පසු එක් රැස් වූ අමාත්‍යවරු සිවලි බිසවගේ අභිප්‍රාය දකමනාවේදැයි සිතා පළමුකොට සෙනෙවිරදුන් යවූහ. ඔහු දුටු බිසව මුගේ දොයඹී බලන්ට උවමැනවයි සිතා චන්ද්‍රිකා ශාලාව වටේ දුවවයි කීහ. ඔහු මානයට දිව ලඟට වැදින. තම පය අල්ලවයි නැවත විධාන කොට එසේ කළ කල්හි ලමැදට පයින් ඇත හෙල බෙල්ල අල්ලා ඉණින් පාතට දමාපිහ. එවිට සෙනෙවිරදුන් මුදලිවරුන්ගේ ගෙට ගොස් බිසව යකින්නක් හා සමානව තමාට කළ ගැහැට කියා ගියහ. එබස් අසා අමාත්‍යයෝ එසේ වී නම් මම බිසවුන්ගේ හිත ලබමිසි වෙන වෙනම ගොස් බිසවගෙන් පාරකා ගියාහ. මෙසේ සත් දිනක් ගියවිට රජ දරුවන් නැති රාජ්‍යය යහපත් නොවන්නේ ය. ඒ බැවින් පුස් රථය ඇර පින් ඇති කෙනෙකු ලබමුයයි එය සරසවා පඤ්චකකුඩ භාණ්ඩ එහි තබා සිවිරඟ සෙනඟ ඇතිව මන්ත්‍රය පුරවා රථයට පැත් ඉස පින් ඇති කෙනෙකු වෙත යෝවායි රථය යවූහ. එය රජමාලිගාව සහ නුවර තුන්විට බැගින් ප්‍රදක්ෂණා කොට මඟුල් උයන බලා තික්මිණ. එවිට අමාත්‍යයෝ රථය තම තමන්ගේ ගෙවල් කරා එකිනි බලාසිටි මුත් එය උයන බලා ගොස් බෝසතුන් වැදහොත් සලවට ගාවට ලඟාවී නුවරට මුණලා බෝසතුන් දිසාවට පිටිපා සිටියේය. එපිට පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා ගොසින් පාද ලක්ෂණ බලා මුළු දඹදිව රජ කරන්නට හේතු සම්පත් දැක ආරාධනා කොට සුවද පැනින් නාවා අහරණින් සරසවා රුවන් රැසක් පිට සිටුවා අභිෂේක කොට නුවරට කැඳවා ගෙන ගියහ. බෝධිසත්වයන් වහන්සේ මාලිගාවේ විසිතුරු බලමින් බිසෝ ගෙට ගියහ. රජ්ජුරුවන්ගේ තේජසින් උත් තැනම සිට ගත නොහැකි වූ බිසව වහා පෙර ගමන් කොට අත අල්ලා තමන්ගේ වාසස්ථානය ඇරගෙන ගියාය. රජ්ජුරුවෝ සතරස් යානාව දැක ඉස තිබූ රන් මුද්ද ගලවා බිසවුන් අතට දුන්න. ඇ එය ගෙන ඉස්දොර තිබුවාය. එවිට රජ්ජුරුවෝ ඉස්දොර දැන අමාත්‍යයන් අමතා සිවලි බිසව තමා ලත් නියාව පහදා යාන ඉස්දොරන් පෙන්වා දහසක් දෙනා ඇදලන දුන්න. යානාපිටම සිටම ඇද පෙන්වා නැවත සොළොස් නිධාන පෙන්වන්නේ ඉරනැගෙන තැන නිධානය නම් පසේ බුදුන් වහන්සේ පිඬුසිඟා පැමිණ වැඩ

සිටිනා තැනයි. ඉර බස්නා තැන නිධානය නම් පසේ බුදුන්ට පසු ගමන් කොට රජුන් නතරවූන තැනයි. ඇතුළේ නිධානය නම් එළිපතින් ඇතුළයි. පිටත නිධානය නම් එළිපතින් පිටතයි. මධ්‍යයේ නිධානය නම් එළිපත මධ්‍යයේයි. ගස් සතර මුල නිධානය තම සල් දණ්ඩෙන් කල යාන කකුල් සතරයට නිධාන සතරයි. අවටින් යොත්තෙක නිධානය නම් යහන් කකුල් සතර මධ්‍යයෙහි නිධානයයි. නැගෙන තැන නිධානය නම් ඇතුනැගෙන තැනයි. බටතැන නිධානය නම් ඇතුන් බස්නා තැනයි. දළ අග නිධානය නම් ඇතුන්ගේ දළතිබූ ඡායායෙහි නිධානයයි වලග නිධානය නම් මඟුලසාගේ වල්ග ඡායාවෙහි නිධානයයි. කෙබ්බෙහි නිධානය නම් මඟුල් පොකුණ මධ්‍යයෙහි නිධානයයි. සල්ගස අග නිධානය නම් මධ්‍යාන වේගාවට ඡායා අග වැටුන තැන නිධානය කියා මෙසේ සොළොස් මහ නිධාන පෙන්වා උඩ නංවා දැක්වූහ. මෙසේ දැහැමින් සියළු දෙනාගේ සිත්ගෙන දඟරාජ ධර්මයෙන් වාසය කරන රජ්ජුරුවන්ට දාව සිවලි බිසවුන් කුමාර කෙනෙකුන් වැදූහ. ඒ කුමාරයාට දිසායු කුමාරයෝයි නම් තබා සොළොස් හැවිරිදි කලට යුවරජ තනතුර දුන්හ. දිනක් රජ්ජුරුවෝ මහාසේනාව පිරිවරා ඇතු පිටින් උයනට ගොස් එන්නේ පල දැරූ රුකක් සැපසේ ද තිබෙනු දැක ඊට හේතු කිමිදැයි ඇමතියන් අතින් විචාළහ. එවිට අමාත්‍යයෝ කියන්නාහු දේවයන් වහන්ස, පළදැරූ වෘක්ෂය විනාශයට පැමිණියේය. නොපලදා වෘක්ෂයට කිසි භාතියක් නොවීයයි කීහ. එබස් අසා රජ්ජුරුවෝ සිතන්නාහු සම්පත් ඇතිවීමෙන් වන්නාහු භාතිය අඹ ගසට වූවාක් මෙනැයි සම්පත් නැතිව සැපසේ තපස්කොට ජීවත්වීම නොපලදා අඹ ගස මෙන් විනාශයට පත් නොවන්නේයැයි සිතා උඩුමහලට ගොස් බිමට නොබැස සත් මසක්ම තපස් රැක්කාහ. මේ බව දැනගත් මහ ජනයා මහත් සේ සොෂා කරන්නට වූහ. රජ්ජුරුවෝ ඒ කිසිවක් නොසිතා මෙතරම් සම්පත් රැසක් අත් හැරදා කවරදා මහණ වෙමිද කවරදා තුන් සිවුරු පාත්‍ර ධරව පිඬු සිඟා ඇවිදිමිද කවරදා රුක් මුල හිද භාවනා කොට මහණ දම් පුරවුදැයි සිත සිතා ඉන්නාහ.

එසමයෙහි මනුෂ්‍යයන්ගේ පරමායුෂ දසදහසක් අවුරුදුය. රජ්ජුරුවන්ගේ ආයුෂද සත් දහසක් ඉක්ම ගියේය. එබැවින් රජ්ජුරුවෝ මෙහි තවත් ඉදිමෙන් කවර වැඩකිදැයි රහසින් පාත්‍ර සිවුරු ගෙන්වා ගෙන හිසකේ කපා මහණ වෙස්ගෙන මටවූ සැපය. සොදනියායයි සිතා දෙවන දවස මහනිතික්මන් කෙරෙමිදි ඉඹින් පහතට බසිමින් උන්නේය. ඒ වේලාවට සිවලි බිසව සත් සියයක් බිසෝ වරුන් පිරිවරා රජ්ජුරුවන් දැකීම සඳහා උඩුමහලට නැගෙන්නාහු මහණ වෙසින් බසින රජ්ජුරුවන් නොහැදින පසේ බුදුනැයි සිතා වැදලා උඩු මහලට ගොස් රජ්ජුරුවන් ගේ කෙස් වැටිය හා රන් ආභරණ දැක දැන් බැස ගියේ රජ්ජුරුවන් වහන්සේ යයි සිතා වහා බැස විලාප කියමින් දුටු ගොස් රාජාඛගනයෙහි යන රජ්ජුරුවන්ගේ පාමුල අඤ්ඤා වැටුනාහ. නුවරවාසි හුද බිසොවරුද අමාත්‍යයෝද අඬමින් ගමන වලක්වන්නට දැරූ තැන නොබලා නික්ම යොදුන් හැටක් පමණ ගියහ. සිවලි බිසවද කැට්ට මහහ සේනාවද පසු එන්නාහ එදින හිමාල වනයෙහි දින හතක් ධ්‍යාන සැපයෙන් දවස් යවා නැගී සිටි තාරද කාපසයන් වහන්සේ මෙවැනි උතුම් සැපතක් ලබා ගැනීමට තවත් පහත්තෙක් ඇවිද්දැයි දිවැසින් බලා මහජනක රජ්ජුරුවන් තාපස වේසය ඇරුගෙන එන්නවුන් දැක උන් කරා ගොස් උන්ට සතර බඹ විහරණ පඤ්ඤාසංඛි අෂ්ටසමාපත්ති උපදවාගෙන බඹලොව යන සේ අවවාද කොට තමා වසන්නා වූ ගල් ගුහාවට ගියාහ. ඉක්බිති මිහාරජිත නම් තාපස කෙනෙක්ද මෙසේ ධ්‍යානයෙන් නැගී සිට රාජ තාපසයන් කරා අවුත් තොරතුරු අසා අනුශාසනා කොට වැඩියහ. එවිට සිවලි බිසවුන් වහන්සේ පැමිණ ස්වාමීණි නුඹ වහන්සේ මහණ වූ කල මම කුමක් කෙරෙමිදැයි විචාරා තොපත් රාජ සම්පත් හැර මහණ වනුවැයි කියා රාත්‍රී ගසක් මුල මෙමඳි භාවනා කරමින් කල් යවා සිවලි බිසවට සේනාව සමඟ එන්ට සලස්වා නික්මී රැහැණි නම් නුවරට ගියහ. ඒ වේලාවට එක් බල්ලෙක් කැමට පිලිස්සු මස්කැටියක් අරක්කැමියකුගෙන් සොරා ගෙන එන්නේ රාජ තාපසයන් හා බිසවුන් අතර දමා දිවපිය. තාපසයන් වහන්සේද මස් කැටිය තමන් පාමුල එලාපු හෙයින් කැපය කියා පාත්‍රයට ගෙන පැන් පාසු තැනකට ගොස් වලදන්නට වූ කලට බිසවු කියන්නාහු ස්වාමිනි දින කීපයක් කුස ගින්නේ පසු වූවත් බල ඉඳුල් අනුභවය රාජ ගෞරවයට කැලලක් නොවේදැයි කරුණු කීවාය. එවිට රජ්ජුරුවෝ ආහාර කැප වීම පමණක් ම විනා ගෞරවයක් නොපතමි කියා වලදා පාත්‍රය සොදාසු සේක.

නොබෝ වේලාවකින් දෙදෙනාම ඇතුළුවුරට යන්නාහු එක් කුමාරිකාවක් අතක වලලු දෙකක් හා එක් අතක එක් වල්ලක් තබා ගෙන කෙලින් වී වලලු දෙක ඇති අත අඬන්නේය. එක වලල්ලේ අත නාඬන්නීය. බෝධි සත්වයෝ ඒ දැක සිවලි දේවී මා කැට්ට ඒමෙන් මෝඩ ජනයා නින්දා බස් උපදවයි. ඊට කුඩා කෙල්ලම දොස්කියන්නීයැයි කෙල්ල අමතා තොපගේ එක් අතක වලලු අඬන්නේ අනෙකේ වලලු නාඬන්නේ මන්දැයි විචාළහ. එවිට ඇ කියන්නී ස්වාමිනි වලලු දෙක තිබූ හෙයින් එක් අතෙක් අඬන්නේය. අනෙකේ එක වලල්ල නිසා නොහඬන්නේයැයි කීහ. එසේහෙයින් රජතුමනි, රජ සැප හැර තියා තනිව ගොස් තපස් කරතොත් විනා බිසවුන් වූ සමඟ මේ කිමිද කිව. එබස්අසා සතුටු වී සවුන්ට කියන්නාහ බිසවුනි මට නින්දා නොකරවා මේ මඟින්පලා යව. අද පටන් තොපි මට බිසෝ කෙනෙක් නොවෙව මම තොපට ස්වාමි කෙනෙක්ද නොවෙමි. කියා අවවාද කොට පිටත් කර හැරිය මුත් ඊක දුරක් ගොස් දුක ඉවසා ගතනොහි ආපසු පැමිණ එක්ව නුවරට වන්න. පසු දින විතියෙහි පිඬු සිඟා යන්නේ ඊ වඩුවකුගේ ගෙදරට පැමිණියාය. ඊ වඩුවා කාඩියේ ඊ දඬු ගල්ව ගල්වා එක ඇසකින් ඊ දණ්ඩ ඇද මඩින්න වුන් දැක බෝධිසත්වයෝ විචාරන්නාහු ඇයි තා එක ඇසින් ඊ දන්ඩ ඇද අරින්තේ කුමක් නිසාදැයි විචාරන්නා. දැසින්බැලුවොත් නොපෙනෙයි. එක ඇසින්බැලුවොත් පෙනෙයි කියාත් නැවත අවවාද කියන්නී නුඹ වහන්සේ තනිව තපස් කළ මැනවයි කීහ. බෝධිසත්වයෝ පාසු තැනකදී වළදා සිවලි බිසවුනි, තෙපි රඳවයි කියා නික්මුණාහ. එසේ කීවත් එක්වම එන බිසව බලා තණ පදුරක් අතින් කඩා බිසවුනි මේ කැඩුන තණ දෙමිට එක්වේ. නමුත් තොප හා මා එක්වීමේක් නැත. තෘෂ්ණාව අලෙවි රඳවයි කීහ. එවිට බිසව ශෝකය ඉවසා ගත

නොහි මුර්චනා වී මුනින් වැටුනාහ. ඒ අවස්ථාවේ රජ්ජුරුවෝ වහා වලට වැද හිමාලයට ගොස් කුන්දහසක් අවුරුදු සෝර කපස් කොට බඹ ලොව උපන්හ.

සිවලී බිසවුන් පස්සේ පැමිණි අමාත්‍යයෝ බිසවුන්ට පැන් ඉස සුවපත් කළහ. බිසවුන් නැගී සිට අමාත්‍යයන් අතින් රජකුමා කොයිදැයි විචාරා වටපිට බලා නොදැක විශේෂ වූ තැන එක් දාගැබක්ද ඊ වඩුවාගේ දොර එක් දාගැබක්ද කෙල්ල දුටු තැන දාගැබක්ද මස් කැටිය වැලඳු තැන දාගැබක්ද මිගාරජ්න සහ නාරද තාපසවරු දෙදෙනා හමුවූ තැන් වල දාගැබ් දෙකක් ද බඳවා මියුළු නුවරට අවුත් දිසායු කුමාරයන්ට ඔටුනු පලඳවා රාජ්‍ය භාරදී සිවලී බිසවු තමා ම මඟුල් උයනේ මහණව කිසුනු පිරියම් භාවනා කොට කම් වූ පරිදි මිය පරලොව ගියාහයි වදාරා මේ ජාතකය නිමවා වදාළ සේක.

එසමයෙහි මණිමේඛලා දිව්‍ය ස්ත්‍රිය නම් උපුල්වත් මහස්ථවිරිය මිගාරජ්න තාපසයෝ මුගලන් තෙරුන් වූ අතර දැන් සැරියුත් තෙරුන් වූයේ එදා නාරද තාපසයන් වහන්සේය. වැලී කෙලි කුමාරිකාව නම් දකුණත් සවු වූ බේමා කුමාරිකාවයි. ඊ වඩුවා නම් ආනන්ද ස්ථවිරයෝය. සිවලී බිසව යසෝදරා මහ ස්ථවිරියන් වූ අතර දිසායු කුමාරයී වූයේ රාහුල මහ ස්ථවිරයෝය. එම මවුපිය දෙදෙනා වූයේ මෙකල ම මවිපිය දෙදෙනාමය. රාජ්‍යශ්‍රී හැර අභිනිකමන් කළ මහාජනක රජ්ජුරුවෝ නම් දැන් තිලෝගුරු බුදුරජාණන් වහන්සේය.